

4. Išvados

1. Šiaulių r. sav. teritorijoje gruntinio vandens slūgsojimo gylis atskirose monitoringo vietose nebuvo vienodas, t. y., buvo tarp 0,52 m ir 12,04 m nuo žemės paviršiaus (vid. 2,88 m nuo ž. pav.). 2012 – 2013 m. laikotarpiu vyravo (vid. 0,35 m per metus) gruntinio vandens lygio nežymaus kilimo tendencija. Gruntinio vandens lygio kaitoje anomalijų nenustatyta.
2. 2013 m. Šiaulių r. sav. teritorijoje 15 – 23 % tirtų šulinių vanduo buvo blogos kokybės, jų vanduo buvo smarkiai užterštas. 18 – 20 % šulinių vanduo buvo užterštas vidutiniškai. 43 % šulinių vandenyje nustatytos padidėjusios atskirų rodiklių vertės, tai gali būti susiję su nedidele tarša. Tik apie 13 % tirtų šulinių vandenyje nei vieno tirtu cheminio rodiklio vertė nebuvo padidėjusi. Pastaruosiuose šuliniuose vandens kokybė buvo gera – artima gamtiškai švariam gruntiniam vandeniui, juose taršos nebuvo arba ji buvo labai maža.
3. Bloga šulinių vandens kokybė daugiausiai buvo sąlygota didelių mineralinio azoto junginių (nitrātų, nitritų, amonio) bei vandenyje ištirpusių organinių medžiagų kiekių.
4. 2013 m. 37% šulinių guntinis vanduo buvo užterštas nitratais, o 17% tirtų šulinių (Bu-3, Gr-2, Kur-3, Kuž-2 ir Ša-2) nitrātų koncentracija buvo itin didelė – viršijo nustatytą ribinę vertę (100 mg/l). Tik 3% tirtų šulinių nitrātų neaptikta. 2013 m. lyginant su 2012 m., vidutinė visiems šuliniams nitrātų vertė rajone reikšmingai nepakito ir buvo vid. 53,5 mg/l.
5. 2013 m. lyginant su pernai metais, šulinių vandens tarša amoniu sumažėjo 11,9 karto. Daugiausiai amonio išliko šulinio Kur-4 vandenyje, kuriame 15,9 karto viršijo HN 24:2003 nustatytą specifikuotą rodiklio vertę (0,5 mg/l).
6. 2013 m. 10 % šulinių vandenyje aptikta nitritų, o 6,7 % šulinių 1,4 – 3,5 karto viršyta RV.
7. 40% tirtų šulinių permanganato indekso (PI) vertė buvo didesnė nei pusė nustatytos specifikuotos rodiklio vertės (SRV). Didesnė dalis organinių medžiagų šulinių vandenyje galėjo būti antropogeninės kilmės. Daugiausiai vandenyje ištirpusių organinių medžiagų buvo aptikta šulinyje Kur-4, kuriame PI vertė 1,6 karto viršijo SRV.
8. Vertinant kompleksiškai itin bloga buvo Kuršėnuose esančio šulinio Kur-4 būklė. Bloga vandens būklė buvo šiuose šuliniuose: Bu-3, Gr-2, Kur-3, Kuž-2, Ša-2, Gi-1, Gi-2, Gr-3, Kur-5, Ra-2 ir Šk-2. Sąlyginai švarus vanduo buvo tik 13,3 % šulinių, t. y. Bubių, Kairių, Meškuičių ir Raudėnų seniūnijose įrengtuose šuliniuose: Bu-1, Kai-1, Me-2 ir Ra-1.
9. Intensyvios taršos (viršijančios vertinimo normas) monitoringo gręžinių Nr. 51097, Nr. 51098 ir Nr. 51099 vandenyje nebuvo. Daugelio tirtų pagrindinių jonų kiekiai gręžinių vandenyje buvo santykinai stabilūs arba svyravo netendencingai. Nei viename gręžinyje lengvųjų aromatinių, benzino ir dyzelino eilės angliavandenilių neaptikta. Sunkiųjų metalų neaptikta arba jų koncentracijos buvo nežymios ir nustatytų reikalavimų neviršijo.
10. 2013 m. monitoringo rezultatus lyginant su 2012 m., viso Šiaulių rajono tirtų šulinių ir gręžinių vandens kokybės rodiklių vidutinės vertės reikšmingai nesiskyrė, t. y., bendra situacija rajone nepakito.